

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

POZNÁVÁME SVĚT

„Svět přírody je největším zdrojem vzrušení, největším zdrojem vizuální krásy a největším zdrojem intelektuálního zájmu. Je to největší zdroj tolika věcí, které dávají životu smysl.“

DAVID ATTENBOROUGH

Mateřská škola: MŠ Čtyřlístek Pardubice, Národních hrdinů 8
Název ŠVP: „POZNÁVÁME SVĚT“
Platnost: od 1. 9. 2026
Projednán: pedagogickou radou 24. 8. 2026
Č.j. MS/0428/2026

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Obsah Školního vzdělávacího programu MŠ Čtyřlístek

1. Identifikační údaje o škole

2. Charakteristika školy

3. Pedagogický tým školy

4. Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

4.2 Spoluúčast rodiny a školy

4.3 Organizace

4.4 Životospráva

4.5 Věcné podmínky

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

5.3 Metody a formy vzdělávání

5.4 Vzdělávací strategie

5.4.1 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji základních gramotností

5.4.2 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí

5.5 Individualizace vzdělávání

5.6 Pedagogické diagnostikování

6. Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky ve flexibilním uspořádání

6.2 Doplnující projekty a programy

7. Plán autoevaluace

8. Přílohy:

Příloha č. 1 Evaluace OVU

Příloha č. 2 Evaluace KK

Příloha č. 3 Minimální preventivní program,

Příloha č. 4 Projektové učení – přehled projektů tříd

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název, adresa školy: Mateřská škola ČTYŘLÍSTEK Pardubice,
Národních hrdinů 8, Pardubice – Pardubičky

Jméno ředitele: Mgr. Žaneta Vondroušová, DiS.

Telefonní kontakty: MŠ: 466 650 111
ŠJ: 466 654 500
Ředitelka: 774 151 250

e – mail: info@ctyrlitek-pardubice.eu
www.ctyrlitek-pardubice.eu

Odloučené pracoviště: budova MŠ Čtyřlístek Pardubice – Nemošice, 5. května 64

Jméno vedoucí učitelky: Kvapilová Nina

Telefonní kontakt: 466 304 730

Zpracovatelé: kolektiv pedagogických pracovníků školy pod vedením ředitelky školy

Zřizovatel: Statutární město Pardubice

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 75018144

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY:

Velikost školy, počet tříd: budova Národních hrdinů: 2 třídy
budova Nemošice: 1 třída

Mateřská škola byla uvedena do provozu dne 29. 8. 1980 podnikem Tesla Pardubice v objektu na adrese Komenského 432. S účinností od 1. 1. 1993 byla uzavřena nájemní smlouva s Městem Pardubice a mateřská škola se stala rozpočtovou organizací Magistrátu města Pardubice (OŠKMS).

S účinností od 26. 3. 1996 byla mateřská škola zařazena do sítě škol. Ke dni 1. 7. 2001 vstoupila v platnost zřizovací listina vydaná k 1. 1. 2001 a mateřská škola se stala organizační složkou Statutárního města Pardubice.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Vzhledem ke sníženému počtu docházejících dětí (naplněnost přibližně 50 % kapacity) byla rozhodnutím zřizovatele její činnost v objektu Komenského ukončena ke dni 30. 6. 2002. Po stavebních úpravách objektu Speciální školy Svítání zahájila mateřská škola svůj provoz v nových prostorách dne 1. 9. 2002 v objektu Národních hrdinů 8, Pardubice – Pardubičky.

Po uzavření Základní školy v Nemošicích bylo k 1. 9. 2004 zřízeno odloučené pracoviště MŠ Nemošice.

V době školních prázdnin roku 2005 opustila své prostory v areálu Speciální škola Svítání a zřizovatel rozhodl o rekonstrukci uvolněného pavilonu a školní kuchyně mateřské školy.

V tomto pavilonu byla vybudována výdejna školní kuchyně pro ZŠ Pardubičky – Kyjevská. Celý hospodářský pavilon byl přebudován na velkokapacitní školní jídelnu, která v současné době zajišťuje stravování pro děti ZŠ Pardubičky, MŠ Čtyřlístek Národních hrdinů, MŠ Nemošice a MŠ Černá za Bory. Provoz tohoto zařízení byl zahájen dne 15. 10. 2005.

Poloha mateřské školy:

Mateřská škola se nachází v klidné části města na okraji Pardubic, ve vilové čtvrti Pardubičky, nedaleko chráněné oblasti Nemošická stráň.

Tato poloha umožňuje přirozenou realizaci koncepce zaměřené na ochranu přírody a životního prostředí. K naplňování této koncepce přispívají i další pravidelné aktivity školy, jako je spolupráce s EKO centrem Paleta a účast na jejich výukových programech, péče o ptactvo a lesní zvěř v zimním období či třídění odpadů. Mateřská škola se aktivně zapojuje do soutěží ve sběru PET lahví, kovových nápojových obalů a starého papíru, ve kterých dosahuje velmi dobrých výsledků.

Prostory školy:

Mateřská škola je projektována jako pavilonová dvoutřídní. Jednotlivé pavilony jsou propojeny zastřešenou spojovací chodbou, která je částečně chráněna skleněnou výplní a částečně otevřená, lemovaná živým plotem.

Součástí areálu je pavilon školní jídelny, výdejna pro ZŠ a dva přízemní pavilony určené dětem. Každý pavilon má směrem do zahrady dlážděnou terasu se sedátky, vlastní pískoviště a část travnaté plochy školní zahrady. Třídy jsou orientovány na jižní stranu.

Pavilon školní jídelny, zadní pavilon B a pavilon C jsou propojeny zádveřím a využívá je mateřská škola. Pavilon A využívá základní škola jako výdejnu.

Součástí pavilonu jídelny je kuchyň, sklady, ředitelna, kancelář vedoucí školní jídelny a sklad zahradní techniky. Pavilon C je podsklepený a slouží jako sklad zahradního vybavení v zimním období i jako sklad zahradního nářadí. Nachází se zde také letní umývárna a WC pro děti a prostor pro uložení zahradních hraček.

Přebudováním pavilonu na velkokapacitní jídelnu přišla mateřská škola o část hospodářských skladů, což se dlouhodobě projevuje nedostatkem skladovacích prostor.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Zahrada:

Školní zahrada je rozdělena na dvě části. Zadní část slouží k volnému pohybu dětí, pěstování zeleniny a realizaci sezónních činností. Pro enviromentální výuku byly pořízeny vyvýšené záhony a byly instalovány nádoby na dešťovou vodu.

Přední část zahrady je postupně dovybavována herními prvky. V současné době se zde nachází mlhoviště, velký herní prvek se skluzavkou, balanční prvky, didaktický domeček, vysazené vzrostlé jehličnaté i listnaté stromy, okrasné keře a túje. Vzhledem k nedostatku přirozeného stínu jsou využívány velké slunečníky a zastínění pískovišť plachtami.

Před pavilonem výdejny je vybudováno malé dopravní hřiště doplněné dopravními značkami a kolárnou pro koloběžky a odrážedla.

Dominantou travnaté plochy u vstupu do areálu jsou rozsáhlé vyvýšené záhony a přístřešky na kola.

NEMOŠICE:

K 1. 9. 2004 byla původní mateřská škola v Nemošicích převedena pod MŠ Čtyřlístek, Národních hrdinů 8, Pardubice, a stala se jejím odloučeným pracovištěm.

Mateřská škola vznikla přestavbou bývalé obecní pastoušky a následně budovy místního národního výboru. Jedná se o přízemní objekt situovaný podél komunikace, od níž je oddělen chodníkem.

Provozní část (šatna, umývárna, WC, úklidová komora, kancelář, sklad a výdejna) je orientována směrem k silnici. Část určená pro děti (herna a ložnice) směřuje k terase a zahradě. Ze zahrady je přístup do technického zázemí a skladu zahradních hraček.

Mezi novější herní prvky patří zahradní altán a mlhoviště. Bylo vysazeno několik stromů a keřů, byly pořízeny vyvýšené záhony a instalována nádoba na dešťovou vodu.

Vybavení interiéru bylo postupně modernizováno (herna 2009, ložnice 2012) a odpovídá hygienickým normám pro děti ve věku 3–7 let.

V roce 2016 byla provedena rekonstrukce fasády a střechy, v roce 2024 sanace krovů a rozšíření zádveří. Strava je dovážena z kmenové mateřské školy

3. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

Při vedení zaměstnanců se ředitelka snaží vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Zapojuje spolupracovnice do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí. Povinnosti a pravomoci pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, včetně pracovních mailů a sdíleného kalendáře.

Ředitelka podporuje vzájemnou spolupráci všech pracovníků školy jako týmu, a motivuje tak pracovníce k přemýšlení a spolurozhodování o dalších otázkách zkvalitnění naší práce. Spolupráce se zřizovatelem přispívá ke zkvalitňování materiálních podmínek školy.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Za provozní příspěvky získané na základě žádosti ředitelky MŠ od ÚMO Pardubičky jsou postupně dovybavovány školní zahrady a třídy obou objektů MŠ.

V současné době pracuje v mateřské škole 7 pedagogických zaměstnanců (6 učitelek, 1 asistent pedagoga).

Všechny pedagogické pracovnice jsou plně kvalifikované učitelky. Prohlubují si své znalosti účastí na vzdělávacích akcích určených pro pedagogické pracovníky – plán DVPP, samostudiem nových odborných publikací, četbou odborných časopisů. Při řešení složitějších problémů spolupracujeme s odborníky (PPP, psychologem, pediatrem). Nabízíme bezplatné poradenství psychologa, odborné přednášky a možnost konzultací ke konkrétním problémům.

Ředitelka mateřské školy představuje hlavního lídra pedagogického a provozního týmu. Je zodpovědná za strategické řízení, organizaci, příznivé klima, plánování a rozvoj školy. Dále je garantem kvality předškolního vzdělávání a zároveň inspirátorkou profesního růstu svého i pedagogických pracovníků a vytváří podmínky pro samostudium, systematicky hodnotí zaměstnance. Ředitelka podporuje otevřenou komunikaci se všemi aktéry předškolního vzdělávání, motivuje pedagogické pracovníky k inovacím a profesionálnímu rozvoji a zajišťuje podmínky pro inkluzivní a individualizovaný přístup k dětem, úzce spolupracuje se zřizovatelem. Má mít jasnou vizi a strategii rozvoje školy a výsledky evaluace využívá ke zlepšení předškolního vzdělávání. Splňuje kvalifikaci pro ředitele škol a školských zařízení a je také koordinátorem ŠVP.

Učitelky uplatňují k dětem respektující přístup a zodpovídají za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy. Učitelky podporují formativní hodnocení včetně sebehodnocení a vrstevnické zpětné vazby, dbají na prevenci rizikového chování a vytvářejí pozitivní klima školy. Spolupracují s rodiči na společných postupech podpory dítěte v jeho výchově, vzdělávání a přechodu do základní školy. Zodpovídají za plánování a realizaci vzdělávání v rámci třídy a do tohoto procesu aktivně zapojují děti. Provádí pedagogickou diagnostiku, při které zaznamenávají a také vyhodnocují vzdělávací pokroky dětí. Výsledky pedagogické diagnostiky využívají k dalšímu plánování práce s dětmi. Koordinují svou práci s asistenty pedagoga tak, aby byla zajištěna individuální podpora všem dětem podle jejich potřeb. Umožňují dětem volbu činností, respektují jejich tempo.

Asistenti pedagoga doplňují pedagogický tým a svou prací podporují učitelky v péči o děti, zejména ty se speciálními vzdělávacími potřebami. Poskytují individuální podporu a pomáhají vytvářet podmínky pro inkluzivní vzdělávání. Asistenti se podílejí na realizaci vzdělávacích aktivit a přispívají k bezpečnému a přátelskému prostředí ve třídě. Další vzdělávání asistentů pedagoga je zaměřeno na děti s SVP.

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

Dlouhodobý záměr:

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Budovat úzkou spolupráci s rodinou na společných krocích ve výchově. Pokračovat v individuálních pohovorech a schůzkách.

Výchova a vzdělávání dětí v MŠ vyžaduje odborný, vysoce citlivý a maximálně odpovědný profesionální přístup všech pedagogických pracovníků.

Vytváření podmínek pro pohodu a zdraví, uspokojování a respektování každodenní potřeby dítěte, vytváření ovzduší vzájemné důvěry, klidné a radostné atmosféry v MŠ. Při práci s dětmi je snahou celého kolektivu pracovníků vytvořit dostatečný prostor pro vlastní rozvíjení aktivity, tvořivosti, vytvářet prostor, čas a podmínky pro spontánní aktivity, volnost pohybu, dostatek odpočinku.

Respektovat zásadu přijímání dětí postupnou adaptací dítěte, zpočátku za přítomnosti rodiče. Spolupracovat s PPP, pediatry, psychologem.

Ve výchovné práci volit úkoly přiměřené věku dítěte, nenutit dítě do konkrétní činnosti, ale správnou motivací podchytil jeho zájem o vykonávanou činnost. Využívat zejména pochvaly a povzbuzení, vyvarovat se příkazových forem.

Vytvářet vztah vzájemné důvěry a ochoty spolupracovat všech pracovníků MŠ, zejména však ochoty spolupráce rodičů a učitelů. Učitelky plně respektují vývojové a věkové zvláštnosti a charakterové vlastnosti dětí. Plně též respektují rodinnou výchovu.

Dalším naším cílem je zajistit, aby všechny děti v MŠ měly rovnocenné postavení. Děti vedeme k tomu, aby chápaly, že všichni jsou si rovni, bez ohledu na případný handicap, odlišnou barvu pleti, vyznání, národnost či jiné fyzické, psychické či sociokulturní odlišnosti.

4.2 Spolupráce školy s rodinou

Dlouhodobý záměr:

Pořádat akce pro rodiče a přátele školy, na kterých se spolupodílí a využívat nabídky na exkurze do zaměstnání rodičů.

Spolupráce školy a rodičů začíná již při návštěvě MŠ v Den otevřených dveří (DOD) a potom první informativní schůzkou konanou v červnu. Při DOD si rodiče prohlédnou celé zařízení, zodpovíme první zvědavé otázky, paní kuchařky připraví ukázky pomazánek, dezertů, koláčů. V průběhu roku pořádáme množství akcí, kterých se rodiče účastní (zahradní slavnosti v MŠ, keramické dílny, výtvarné tvořivé dílničky, veřejné ukázkové hodiny „Co už dovedeme“, DOD, adaptační odpoledne, vánoční zpívání, besídky apod.)

Jsme připraveny poskytovat rodičům informace z oblasti předškolního vzdělávání, zapůjčovat odbornou literaturu. Pořádáme odborné přednášky psychologa o školní zralosti, zprostředkujeme návštěvu ředitele ZŠ, paní učitelky 1. třídy apod. Respektujeme rodinnou výchovu, výchovný styl rodiny i její soukromí.

Řada rodičů nám nabízí zajímavé exkurze – prohlídka sanity ARO, návštěva dětského oddělení nemocnice apod.)

Naším záměrem je spolupráci nadále prohlubovat, a přispívat tak ke skutečnosti, že se děti cítí ve své škole opravdu spokojené a šťastné.

4.3 Organizace

Dlouhodobý záměr:

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Využívání prožitkového, situačního učení během pobytu venku. Denní program není fixní, je variabilní a paní učitelka si může upravit organizaci dne dle náročnosti a zaujetí dětí o danou činnost, aby byla zajištěna klidná, vlnná, radostná a bezpečná organizace. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Pevně je stanovena pouze doba jídla. Počet dětí ve třídách odpovídá požadavkům vyhlášky a nepřekročí počet 26 dětí na třídu. Ke slučování dětí dochází pouze výjimečně a opět nesmí překročit počet dětí 26.

Pobyt venku je zařazován každodenně. Plánované akce organizačně nesmí narušit potřebný odpočinek dětí. Dále také dětem nabízíme činnosti zaměřené na práci s keramickou hlinou, na práci s netradičním nejen výtvarným materiálem aj. Tyto činnosti zařazují učitelky na třídách v dopoledních i odpoledních hodinách.

Děti jsou přijímány do mateřské školy podle platných zákonů a vyhlášek. Kritéria jsou stanovena po dohodě se zřizovatelem a vyvěšena na webu školy a vývěsce. Zodpovídá za ně ředitel školy. Mateřská škola uskutečňuje individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona a tyto pravidla organizace jsou specifikována ve školním řádu.

V mateřské škole je zajištěno v maximální možné míře překrývání učitelek na třídách, které vychází z aktuálních podmínek. Hlavně u činností vyžadujících zvýšenou míru zajištění bezpečnosti dětí (pobyt venku, exkurze, výlety, pohybové činnosti, hygiena, stolování, přesuny dětí apod.).

PROVOZNÍ DOBA MŠ je stanovena od 6:30 do 16:30 hodin - Národních hrdinů
od 6,30 do 16,00 hodin - Nemošice

- po dohodě s rodiči je schválena zřizovatelem
- scházení dětí 6:30 – 7:00 hodin v jedné ze tříd – Národních hrdinů
- konečná služba 15:45 – 16:30 hodin v jedné ze tříd
- odvádění dětí: písemné zmocnění od rodičů, které je každoročně aktualizováno

Po příchodu dětí do MŠ (8:00 hodin) a po odchodu dětí po obědě (12:30 hodin) se MŠ z bezpečnostních důvodů zamyká.

Všechny aktivity jsou zaměřeny na rozumový, mravní, sociální rozvoj, estetické vnímání – tj. činnosti výtvarné, hudební, literárně-dramatické, na tělesnou zdatnost, pracovní dovednosti a návyky, výchovu ke správnému životnímu stylu.

DOPOLEDNÍ SVAČINA

třída KUŘÁTEK8,50 hod.

třída MOTÝLKŮ.....průběžně od 7:50 do 8:45 hod.

třída SLUNÍČEK.....8,15 – 8,45 hod.

POBYT VENKU – každodenně od 9:30 – 11:30

/výjimka pouze za silně nepříznivého počasí a špatných rozptylových podmínek/

OBĚD

třída KUŘÁTEK.....11,35 – 12,00 hod.

třída MOTÝLKŮ.....11,35 – 12,00 hod.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

třída SLUNÍČEK.....11,35 – 12,00 hod.

ODPOLEDNÍ ODPOČINEK – po obědě a hygieně
/ložnice dětí – herna – rozkládání lehátek/

třída KUŘÁTEK..... 12,15 – 14,15 hod.

třída MOTÝLKŮ 12,15 - 14,00 hod.

třída SLUNÍČEK..... 12,15 – 14,00 hod.

Ve všech třídách individuální odpočinek 12,15 – 14,00 hodin postupné zkracování /poslech pohádek, Albi tužka, relaxační hudba, klidové hry, prohlížení časopisů/.

ODPOLEDNÍ SVAČINA – po spánku a hygieně

třída KUŘÁTEK.....14,15 – 14,45 hod.

třída MOTÝLKŮ.....průběžně od 13:45 – 14,30 hod.

třída SLUNÍČEK..... 14,00 – 14,45 hod.

HRY A ZÁJMOVÉ ČINNOSTI – do rozchodu dětí. Respektování volnosti výběru hry dítětem.

PITNÝ REŽIM JE ZAJIŠTĚN PO CELÝ DEN POBYTU DĚTÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE.

4.4 Životaspráva

Dlouhodobý záměr:

Pokračovat v samostatné přípravě svačinek (tvorba pomazánek, vlastní dochucování mléka či kefíru) – vedení dětí k větší samostatnosti.

Respektujeme individuální potřeby a zájmy dětí. Dětem je poskytována vyvážená strava, jídelníček je velmi pestrý. Děti mají po celý den dostatek tekutin. Pitný režim je zajištěn po celý den. Děti se obsluhují samostatně. Délku pobytu venku přizpůsobujeme počasí a rozptylovým podmínkám. Každý má prostor pro aktivity dle vlastní volby, soukromí, spontánní i řízenou činnost, relaxaci a odpočinek.

4.5 Věcné podmínky

Dlouhodobý záměr:

Nadále usilovat o vytváření samostatných koutků.

Třídy jsou plně vybaveny k zabezpečení kvalitní vzdělávací činnosti předškolních dětí. Pomůcky, hračky, knižní publikace jsou průběžně doplňovány dle finančních možností, nabídky a aktuální potřeby. Vybavení školy je kvalitní a účelové. Prostory a osvětlení vyhovuje hygienickým normám.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Vnitřní vybavení tříd je vybaveno novým nábytkem, zařízením dětských námětových koutků a potřebných pomůcek. Nábytek je účelový, bezpečný, dobře přístupný všem dětem.

Dětem poskytujeme příležitost zdobit svými výrobky prostory MŠ, zádveří, šatny, okna, interiér třídy, a tak spoluvytvářejí estetické prostředí školy.

Školní zahrady byly v posledních dvou letech dovybaveny novými herními prvky. V Pardubičkách pečujeme o bylinkovou zahrádku a máme novou houpačku „hnízdo“ a žraločí houpadlo. Dominantu zahrady tvoří mlhoviště, vláček a houpadla a nově i multifunkční domeček.

V Nemošicích je zahrada vybavena skluzavkovou věží, dřevěným vláčkem a dalšími dřevěnými herními prvky jako je medvěd s košíky na házení, domeček, pískoviště, kreslicí tabule, průlezy, Lviček“ a, Hrošík“ a pískovištěm pro děti. Na podzim 2017 nám za finanční kompenzaci hluku z leteckého výcviku na pardubickém letišti od firmy LOM a města Pardubice nechal MO IV Pardubičky postavit na zahradě velký altán a mlhoviště.

5) CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Zaměření školy

„Poznáváme svět“

motto: „Svět přírody je největším zdrojem vzrušení, největším zdrojem vizuální krásy a největším zdrojem intelektuálního zájmu. Je to největší zdroj tolika věcí, které dávají životu smysl.“ *DAVID ATTENBOROUGH*

Náš ŠVP respektuje rámcové cíle předškolního vzdělávání, tedy dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělání.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naše cíle a záměry:

- osvojit si potřebné dovednosti, postoje, návyky, přijmout základní, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty
- rozvíjet poznávací procesy a funkce, řeč, city a vůli dítěte
- zlepšovat tělesnou zdatnost, rozvíjet pohybové, manipulační a sebeobslužné dovednosti
- vytvářet u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí
- utvářet vztahy dítěte k vrstevníkům, dospělému a posilovat jejich vzájemnou komunikaci a posilovat nekonfliktnost vzájemných vztahů

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

5.3 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání probíhá ve všech činnostech a situacích v průběhu dne. Snažíme se o vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit. Specifickou formou je didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Učení je založeno na prožitku a aktivní účasti dítěte, na smyslovém vnímání, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme co nejvíce učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Klíčové kompetence:

Reprezentují současné vzdělání, cílovou kategorii vyjádřenou v podobě výstupů:

- kompetence k učení
- kompetence komunikační
- kompetence k občanství a udržitelnosti
- kompetence osobnostní a sociální
- kompetence k podnikavosti a pracovní
- kompetence k řešení problémů
- kompetence kulturní
- kompetence digitální

Očekávané výstupy:

Vyjadřují konkrétní záměry:

- biologické
- psychologické
- interpersonální a enviromentální
- sociálně kulturní

K realizaci vzdělávání využíváme v naší mateřské škole metodu projektového učení. Podstatou této metody je hledání určitých témat a jejich prolínání ve všech vzdělávacích oblastech. Projektová metoda je cestou k integrované výuce. V mateřské škole chápeme integraci také jako propojení se širším okolím (škola, rodina, obec), vnímání celou osobností – zapojení všech smyslů, propojení zkušeností s novým poznáním, kooperace dětí, učitelů, rodičů.

5.4 Vzdělávací strategie

Vzdělávání v naší mateřské škole vychází z přirozených potřeb a možností dětí předškolního věku. Respektujeme jejich individuální tempo, zájmy i schopnosti. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a u dětí nadaných využíváme podpůrná opatření a volíme strategie, které jim umožňují plně se zapojit a rozvíjet svůj potenciál. Základem vzdělávání je učení prožitkem a vlastní zkušeností. Děti se učí především hrou, která je jejich nejpřirozenější činností. Hra i spontánní aktivity proto tvoří významnou část denního programu.

Vedle toho nabízíme také činnosti připravené učitelem:

- Nepřímo řízené, kdy si dítě vybírá z více možností.
- Řízené, kdy učitel provází děti na cestě poznání.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Ve všech činnostech působí učitel jako průvodce, který podporuje dětskou aktivitu, komunikuje s respektem, vyhýbá se manipulaci i soutěžení a vytváří atmosféru bezpečí a spolupráce.

Vzdělávací činnosti uplatňujeme zejména formou:

- prožitkového učení – dítě se učí na základě vlastních zážitků a situací blízkých reálnému životu,
- kooperativního učení – děti spolupracují, učí se naslouchat, vyjadřovat své názory a rozvíjet se podle svých možností,
- situačního učení – vycházíme z událostí a situací, které děti denně zažívají,
- sociálního učení – děti si osvojují dovednosti napodobováním, spoluprací a společnými zkušenostmi.

Používáme různé organizační formy vzdělávání – individuální, skupinové i hromadné. Velký význam přikládáme skupinové práci a spolupráci dětí, která vede k rozvoji sociálních vztahů i klíčových kompetencí.

5.4.1 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji základních gramotností

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

Rozvíjíme u dětí kladením otázek k porozumění obsahu textu a hledáním odpovědí na ně. Porozumění významů neznámých slov z textů. Nejdůležitější roli v rozvoji čtenářské gramotnosti sehrává rodina a mateřská škola v tomto ohledu rodinu podporuje vlastním příkladem vzájemným předáváním inspirace, zapojením rodičů do života školy. Naším cílem je, aby se stal z dítěte nezávislý a přemýšlivý čtenář. V MŠ nejde o nácvik čtení v pravém slova smyslu, ale o rozvoj předčtenářských dovedností – porozumění jazyku, vztahu k textu, vyjadřování, představivosti, rozvoji fantazie a smyslového vnímání.

Vzdělávací strategie:

- Rozvíjíme zrakové a sluchové vnímání – práce se zvuky, rýmování, rozpoznávání hlásek.
- Seznamujeme děti s různými formami mluveného a čteného projevu – četba, vyprávění, rozhovor, popis děje, dramatizace.
- Podporujeme rozvoj jemné motoriky – kreativní tvoření, grafomotorická příprava.
- Vedeme děti k rozvoji řeči a rozšiřování slovní zásoby – četba, vyprávění, rozhovor, popis děje, dramatizace.
- Podporujeme pozornost, soustředění a koncentraci, umění naslouchat, zapamatování si a následnou reprodukci – porozumění řeči.
- Pracujeme s obrázkovým textem (obrázkové nebo malované čtení) – práce s ilustracemi, dějová posloupnost, společné čtení.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Představuje schopnost dítěte orientovat se v základních matematických pojmech, chápat početní a prostorové souvislosti a umět je uplatnit v běžných situacích. Podporujeme děti v rozvoji časové představivosti a vnímání množství. Vedeme děti k objasňování postupů a řešení. Matematická gramotnost v předškolním věku zahrnuje nejen počítání, ale i porozumění číslům, prostorovým vztahům, tvarům, vzorům, měření a logickému uvažování.

Vzdělávací strategie:

- Využíváme metodu pokus – omyl, experimentování a postřehování (vnímání, rozpoznávání), třídění, uspořádání, analýza a syntéza, didaktická hra.
- Vytváříme prostředí pro samostatné objevování a řešení úkolů – situační učení, práce s chybou.
- Vedeme děti k reflexi – co se jim povedlo, co nového zjistily – práce s chybou.
- Podporujeme zvědavost a chuť objevovat a rozumět novým věcem – hra, didaktická hra, modelování a konstruktivní činnosti.
- Využíváme symbolický jazyk (šipky) a rozpoznáváme význam piktogramů – práce s digitálními pomůckami.
- Pracujeme s obrázkovým textem a časovou posloupností – využíváme didakticky laděné pohádky, písničky a říkanky s matematickým obsahem.
- Propojování čtenářské a matematické gramotnosti s klíčovými kompetencemi podporuje komplexní rozvoj dítěte. Obě gramotnosti nejsou izolované dovednosti, ale úzce souvisí s kompetencemi, které dítě využívá v každodenním životě.

5.4.2 Vzdelávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí.

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
Při učení využívá strategie pokusu a omylu	• do činností zařazujeme experimentování, pokusy • učíme děti pracovat s chybou • poskytujeme dětem zpětnou vazbu
Rizika	Poukazování jako na chybu jako problém, ulpívání na jednom způsobu řešení, nedostatek prostoru a času pro učení.
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost	• činnosti volíme vždy s ohledem na individuální schopnosti dětí • dáváme dětem dostatek času a prostoru
Rizika	Nevhodná vnější motivace, přerušování započatých činností, zlehčování volby dítěte, nedostatek času nebo jeho špatná organizace.
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje	• vytváříme dětem podnětné prostředí • knihy, pomůcky a další materiály jsou volně přístupné dětem

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

	• podporujeme děti při všech činnostech • klademe důraz na volnou hru • respektujeme názor každého dítěte
Rizika	Poučování a předávání hotových poznatků, zlehčování a zesměšňování odpovědí dítěte, nucení do činností.
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích	• využíváme situační a zážitkové učení při veškerých činnostech • učíme děti samostatně řešit problémy na základě získaných poznatků a zkušeností • během činností poskytujeme dětem zpětnou vazbu
Rizika	Neefektivní komunikační způsoby, předávání nevhodných vzorců chování.
Klíčová kompetence komunikační	
Vyjadřuje se různými způsoby	• dáváme dětem prostor ke komunikaci (ve skupině vrstevníků i s dospělými) • podporujeme děti ve verbálním i neverbálním vyjadřování
Rizika	Nedostatečný prostor pro vyjádření, negativní přijetí či odmítnutí sdělení dítěte.
Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny	• vedeme děti ke spolupráci, hodnocení a sebehodnocení • vedeme děti ke sdílení zážitků s ostatními
Rizika	Necitlivý přístup k projevům dítěte.
Klade otázky a hledá na ně odpovědi	• vedeme děti ke vzájemné diskuzi, naslouchání druhým • učíme děti vyhledávat různé zdroje informací
Rizika	Přehlížení a zlehčování otázek, negativní reakce na otázky.
Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává	• děti mají volný přístup ke knihám, encyklopediím • společně pracujeme s digitálními technologiemi
Rizika	Omezený přístup k informačním zdrojům.
Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace	• společně vytváříme komunikační pravidla • učíme děti vést dialog a naslouchat druhým
Rizika	Absence komunikačních pravidel, přehlížení sdíleného.
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	- prostřednictvím pobytu v přírodě vedeme děti k faktu, že jsme její součástí - učíme děti žít v souladu s přírodou a chránit ji
Rizika	Nevhodný vzor chování k přírodě, omezený pobyt v přírodě.
Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	vedeme děti k ochraně přírody a k ekologickému chování a myšlení
Rizika	Nevhodní vzor chování k nápodobě, nedostatečná osvěta tématu.
Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	- učíme děti zodpovědnosti za své chování a rozhodnutí - dáváme prostor k samostatnému rozhodování se
Rizika	Nedostatek příležitostí pro samostatné rozhodování.
Prispívá k fungování společenství v mateřské škole	- vedeme děti ke vzájemné spolupráci - učíme děti respektovat druhé
Rizika	Protěžování nebo naopak ignorování dítěte a jeho schopností, nedostatek příležitostí převzít odpovědnost za některé činnosti a úkoly dětmi.
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých	- společné vytváření pravidel, dodržování těchto pravidel - respektovat právo druhých
Rizika	Absence pravidel, prosazování předem daných pravidel, nerespektování jazyka dětí, uchylování se k univerzálním označením.
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat	- učíme děti rozpoznat nespravedlivé situace a hledat způsoby jejich řešení - využíváme situační učení, dramatizaci, poslech příběhů, pohádek a jejich následný rozbor
Rizika	Osobní zaujatost, přehlížení, zlehčování nespravedlnosti.
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	
Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci	- vedeme děti k tomu, aby se samy snažily nastavovat hranice - využití především sociálního učení
Rizika	Nevhodné vzory, reakce, potírání pravd dítěte.
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého	- budujeme u dětí důvěru k ostatním dětem i dospělým - učíme děti nebát se požádat o pomoc

Rizika	Zlehčování situace nebo problému, odmítání pomoci, řešení problému za dítě.
Pojmenuje vlastní silné stránky	vedeme děti k sebehodnocení, využíváme formativní hodnocení
Rizika	Poukazování na slabé stránky a chyby, porovnávání výkonů dětí, nekonkrétní zpětná vazba.
Projevuje důvěru v sebe sama	- podporujeme zapojování dětí do činností dle vlastního výběru - učíme děti vzájemné kooperaci a spolupráci s ostatními
Rizika	Znevažování dítěte, absence skupinových a kooperativních činností, které by dětem umožnily spolupracovat.
Vyjadřuje svůj názor	- vedeme děti ke komunikaci, k tomu, aby dokázalo sdělit svůj názor - učíme je obhajovat si své názory
Rizika	Nerespektování, zlehčování či zesměšňování názorů, nedostatek prostoru k vyjádření vlastních názorů.
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým	- dáváme dětem prostor pro vyjádření emocí - respektujeme individualitu - vedeme děti k naslouchání druhých a pomoci druhým
Rizika	Zlehčování, popírání emocí, absence příkladů empatického a ohleduplného chování.
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování	- pomocí příběhů, dramatizace a situačního učení učíme rozlišovat vhodné a nevhodné situace - vedeme děti k tomu, aby uměly vyhodnotit situace a jejich následky
Rizika	Nevhodný vzor, přehlížení vhodného i nevhodného chování a jednání.
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly	učíme děti společenskému chování s ohledem na různé prostředí a situace
Rizika	Nevhodný vzor, nedostatek příležitostí k fixování správného společenského chování.
Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	
Přichází s vlastními nápady	- respektujeme různorodost zájmů jednotlivých dětí - děti se podílejí na výběru témat v MŠ

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

	• děti pomáhají plánovat, určují směr činností • rozvíjíme kreativitu za každých okolností
Rizika	Nedostatečný prostor k realizaci spontánních her a činností, absence příležitostí své nápady vyjádřit.
Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností	• necháváme na dětech výběr hraček, pomůcek při různých činnostech • při skupinových činnostech si děti vybírají partnery do týmu
Rizika	Nepodnětné prostředí, nedostatek pomůcek a materiálů, předávání jednotných šablon, materiálů a postupů, nedostatek prostoru pro vlastní výběr a volbu.
Ke změnám přistupuje jako k příležitostem	• učíme děti přijímat změnu a přizpůsobit se jí • využíváme dětské nápady, kreativitu a fantazii
Rizika	Mnoho změn najednou, komunikace změny jako problému a ohrožení.
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle	• necháváme děti hledat různá řešení • pracujeme s chybou i s tím, že jedna věc může mít různá řešení
Rizika	Předkládání hotového řešení, jednotný postup, zlehčování volby dítěte.
Dokončí, co započalo	• podporujeme děti při dokončování činností • snažíme se je motivovat tak, aby se z vnější motivace stala i vnitřní • vedeme děti ke spolupráci s druhými
Rizika	Násilné přerušování činností a hry, spěchá tlak na výkon, striktní představa, jak má dokončená činnost vypadat, vyžadování, dokončení bez ohledu na kontext, potřeby a možnosti jednotlivých dětí.
Organizuje a realizuje svoje činnosti	• učíme děti plánování a postupným krokům k dokončení činnosti • dítě má dostatek pomůcek k realizaci svých činností • vedeme děti k sebehodnocení
Rizika	Převaha řízených činností.
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi	• učíme děti spolupracovat s ostatními, rozdělovat si role v týmu

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

	• vedeme děti k vzájemnému domlouvání se, diskuzi, k řešení různých návrhů • učíme děti tolerovat nápady a názory druhých a domluvit se s druhými na daném postupu
Rizika	Nedostatek prostoru pro skupinové činnosti.
Spolupodílí se na společných rozhodnutích	• děti bereme jako partnery, kteří se navzájem od sebe učí a dokážou se domluvit na společném rozhodnutí • učíme je vyjádřit svůj názor a vyslechnout si názor druhých
Rizika	Nedostatek příležitostí pro participaci dětí.
Oceňuje práci i úsilí druhých	• učíme děti hodnotit nejen sebe, ale i druhé • učíme děti hodnotit nejen výsledky, ale také snahu druhých
Rizika	Nevhodný vzor, poskytování zpětné vazby.
Klíčová kompetence k řešení problémů	
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	• učíme děti, že chybovat je normální • chybu bereme jako příležitost ke zlepšení se
Rizika	Negativní hodnocení chyb, přílišné zaměření na chyby.
Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti	• pro práci a řešení problémů učíme děti využívat jejich předchozí zkušenosti
Rizika	Předkládání hotových řešení, nedůvěra k dítěti, neadekvátní náročnost řešeného problému.
Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	• práci s dětmi stavíme na prožitkovém a experimentálním učení, zařazujeme badatelské činnosti • věnujeme dostatek času volné hře
Rizika	Nedostatek příležitostí, materiálů a pomůcek k experimentování a bádání.
Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací	• necháváme dětem prostor pro jejich tvořivost a pro to, aby si na řešení přišly samy metodou pokusu a omylu
Rizika	Kritizování a odmítání nápadů dětí, podsouvání hotových řešení.
Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli	• při řešení problémů a různých situací vedeme děti k využití svých předchozích zkušeností
Rizika	Omezování dítěte v rozhodování, nezohledňování individuálních schopností a potřeb dítěte.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Tvořivě pracuje s informacemi	• vytváříme prostor pro získávání informací z různých zdrojů • učíme děti orientovat se v získaných informacích
Rizika	Nedostatek nebo nadbytek informací, nedostatek příležitostí, samostatně nacházet, zpracovávat a vyhodnocovat informace.
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů	• děti mají dostatek informačních zdrojů (knihy, encyklopedie...) • využíváme digitální technologie
Rizika	Převaha jednoho ze zdrojů informací, předávání hotových informací, nevhodné či nadměrné využívání digitálních zdrojů.
Klíčová kompetence kulturní	
Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí	• seznamujeme děti s tradicemi, zvyky, s kulturním děním • návštěva divadelních představení a dalších akcí
Rizika	Nedostatek přímých zážitků a jejich nahrazování vyprávění nebo obrazovým materiálem, nedostatek příležitostí k poznávání kultury a umění (autorské čtení, divadelní představení, beseda s výtvarníky)
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty	• vedeme děti k vyjadřování kulturních a uměleckých zážitků různou formou
Rizika	Jednostranná nabídka podnětů, absence reflexe, nedostatek příležitostí k pocitům a dojmům, předkládání vlastního vnímání jako jediného správného.
Zapojuje se do tvůrčích činností	• podporujeme tvořivost • nabízíme dětem volný přístup k různým pomůckám • necháváme děti volně tvořit, neovlivňujeme je naší představou
Rizika	Důraz na produkt, zasahování do procesů tvorby dítěte, upravování výsledků učitelem.
Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních	• vedeme děti k tomu, že jsme si všichni rovni • učíme děti spolupracovat a podporovat se navzájem, pomáhat si
Rizika	Xenofobní přístup k jedincům z jiného prostředí.
Klíčová kompetence digitální	
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe	• do badatelských činností zapojujeme různé digitální technologie

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

	• učíme děti využívat tyto technologie při získávání informací
Rizika	Nedostatečné materiální vybavení mateřské školy podnětnými pomůckami, pasivní sledování k počítači či na tabletu, nadměrné využívání technologií.
Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií	• učíme děti využívat tyto technologie v rozumné míře • při práci s digitálními technologiemi nastavujeme společně s dětmi pravidla
Rizika	Nedostatečný prostor pro poznávání přínosů a rizik, užívání technologií, absence pravidel pro trávení času u obrazovky, sdílení nevhodného obsahu.
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy	• na základě vlastních zkušeností vedeme děti ke třídění informací, k využití informací
Rizika	Nedostatek příležitostí k rozvoji informatického myšlení.

5.5 Individualizace vzdělávání dětí

V našem vzdělávacím programu dbáme na individualizaci vzdělávání. Rozpoznáváme a respektujeme různé potřeby a schopnosti dětí. Prostřednictvím průběžného pozorování a spolupráce s rodiči identifikujeme specifické potřeby dětí a přizpůsobujeme tomu naše vzdělávací strategie. Nabízíme diferencované aktivity a vytváříme inkluzivní prostředí, které podporuje rozvoj každého dítěte podle jeho možností. Jsme si vědomi toho, že každé dítě je jedinečné a má své specifické potřeby, schopnosti a vývojové tempo. Pro rozpoznání individuálních potřeb dětí používáme průběžné pozorování, rozhovory s rodiči a diagnostické nástroje. Tyto informace nám pomáhají identifikovat specifické potřeby dětí a přizpůsobovat tomu naše vzdělávací strategie. Nabízíme diferencované aktivity a vzdělávací strategie, které jsou přizpůsobeny individuálním potřebám dětí. To zahrnuje různé metody výuky, materiály a aktivity, které podporují rozvoj každého dítěte podle jeho možností.

Vytváříme inkluzivní prostředí, které je přijímající a podporující pro všechny děti, bez ohledu na jejich schopnosti nebo potřeby. Dbáme na to, aby se každé dítě cítilo bezpečně a bylo motivováno k učení.

Spolupráce s rodiči je pro nás velmi důležitá. Pravidelně komunikujeme s rodiči o pokroku jejich dětí a zapojujeme je do procesu vzdělávání. Několikrát ročně mají rodiče možnost se sejít na konzultacích. Tímto způsobem zajišťujeme, že naše vzdělávací strategie jsou v souladu s potřebami dětí a očekáváními rodičů. Jsme připraveni přizpůsobit náš vzdělávací program podle aktuálních potřeb dětí a měnících se podmínek.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

5.6 Pedagogické diagnostikování

Cílem pedagogického diagnostikování je identifikovat individuální potřeby a schopnosti dětí, a to s ohledem na jejich věk, vývojové stádium a individuální tempo. Na základě těchto informací přizpůsobujeme naše vzdělávací strategie a vytváříme podmínky pro optimální rozvoj každého dítěte.

Při pedagogickém diagnostikování postupujeme systematicky a průběžně. Na začátku školního roku provádíme vstupní diagnostiku, abychom získali přehled o aktuálních potřebách a schopnostech dětí. Následně provádíme průběžné diagnostikování během celého roku, abychom mohli sledovat pokrok dětí a přizpůsobovat naše vzdělávací strategie.

Zpětná vazba činnosti dětí se děje především verbální formou dvou učitelek na třídě využíváme převážně tyto metody evaluace:

- cílené i opakované pozorování
- rozhovor s dítětem, s rodiči, konzultace s odborníky
- rozbor herních aktivit dítěte
- rozbor procesu učení při didaktických hrách či testech
- posouzení úrovně komunikace
- analýza výtvarů dítěte
- rozbor osobní dokumentace dítěte
- postavení a jednání dítěte ve skupině
- rodinné zázemí
- rozbor vlastní pedagogické práce

Dále pak sledujeme a hodnotíme:

- sledování a hodnocení podmínek výchovné práce a snaha o jejich vylepšení (materiální, hygienické, personální, ochrana zdraví dětí)
- analýzy plánů – příprav
- diskuze na pedagogických radách
- portfolia dětí
- charakteristiky třídy – vypracování v říjnu
- pololetní hodnocení výsledků – vypracování v lednu, popř. začátkem února
- závěrečné hodnocení třídy – vypracování v červnu
- průběžné záznamy o dětech, OŠD (vše stručné, ale výstižné a konkrétní), provádí pedagogové.

6) VZDĚLÁVACÍ OBSAH:

KONCEPCE OCHRANY PŘÍRODY A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Snažíme se upevňovat v dětech uvědomění sounáležitosti s přírodou, zaměřujeme se na ekologii, a problematiku dnešního světa s ohledem na globální oteplování a změny v přírodě. Vedeme děti k vlastním postojům a k řešení problémů.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

6.1 Základní integrované bloky

Základní integrované bloky jsou pro naši MŠ Čtyřlístek čtyři a průřezově obsahují všechny vzdělávací oblasti RVP. Tyto základní bloky na sebe přirozeně navazují a vzhledem k jedinečnosti výuky v mateřské škole prolínají vším děním a jsou ve vzájemné interakci.

Pedagogům je dán značný prostor pro vlastní kreativitu, kterou mohou uplatnit rozpracováním základních integrovaných bloků tvorbou konkrétních bloků v rámci TVP.

Zde jednotlivě blíže určené integrované bloky nejsou ortodoxně závazné, ale jejich plnění je doporučeno s ohledem na věkové a jiné zvláštnosti dětí.

Konkrétní integrované bloky jsou rozděleny do 4 základních bloků:

Základní integrovaný blok č.1 – **JÁ TO ZVLÁDNU SÁM**

Charakteristika

Integrovaný blok **Já to zvládnou sám** je zaměřen na podporu sebedůvěry a samostatnosti, rozvoj zvědavosti, na poznávání sebe sama, svého těla, rodiny, blízkých lidí i prostředí, ve kterém dítě žije a učí se v něm bezpečně orientovat. V rámci tohoto bloku děti poznávají projevy emocí, rozvíjí smyslové vnímání, seznamují se s významem zdraví a postupně objevují, jak funguje jejich tělo a co vše ovlivňuje jejich pohodu.

Integrovaný blok podporuje adaptaci dítěte na prostředí mateřské školy, usnadňuje odloučení od rodiny a napomáhá osvojování pravidel společného soužití, sociálních a hygienických návyků i základů sebeobsluhy. Přispívá k vytváření pocitu bezpečí, důvěry a pozitivního psychosociálního klimatu ve třídě a cíleně rozvíjí sociální a personální kompetence dětí.

Hlavní cíl

Hlavním cílem bloku je podpořit vytváření zdravého sebevědomí dítěte, jeho schopnosti navazovat a rozvíjet přátelské vztahy, učit se spolupráci a respektu k sobě i ostatním. Vede děti k uvědomění si vlastní identity, hodnoty rodiny a domova, k chápání významu zdraví a k osvojování základních dovedností potřebných pro zdravý a spokojený život.

Záměr

- posilovat pocit sounáležitosti se školkou, třídou a vrstevníky, vytvářet přátelských vztahy
- vést k uvědomování si vlastní identity, rodinných vazeb a významu blízkých lidí
- seznamovat se a rozpoznávat části lidského těla a jejich funkcí, pečovat o své zdraví a bezpečí
- poznávat prostředí, ve kterém dítě žije a budovat pozitivní vztah k domovu a místu,
- zaměřit se na poznávání a vnímání emocí vlastních i druhých, rozvíjet empatii a schopnosti komunikovat
- podporovat rozvoj smyslového vnímání jako prostředku objevování světa

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

- podporovat zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti před nástupem do první třídy

Témata k výběru:

- Naše školka, kamarádi a já
- Moje tělo, moje smysly, moje emoce
- Zdraví a nemoci
- Těšíme se do školy
- To jsem já, to je moje rodina
- Sportování nás baví

JÁ TO ZVLÁDNU SÁM – tímto IB podporujeme OVU ve vzdělávacích oblastech

Dítě a jeho tělo – OVU DJT

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce
- **Zachovává správné držení těla**
- Rozlišuje pomocí všech smyslů
- Naplňuje své biologické potřeby
- Zvládá základní pohybové dovednosti
- **Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost**
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel
- Zvládá základy grafomotoriky
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu
- **Vyhledává příležitosti k pohybu**
- **Zvládá sebeobsluhu**
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost
- Překonává fyzické překážky
- **Má osvojené základní hygienické návyky**
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky

Dítě a jeho psychika - OVU DJP

- **Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory**
- Orientuje se v základních emocích a pocitech
- **Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám**
- **Vyrovňuje se s neúspěchem**
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat
- **Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu**
- **Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání**

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře
- Ověřil správnost řešení
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím DT
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově
- Rozpozná rým, rytmituje
- Vypráví jednoduchý děj
- **Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí**
- **Formuluje instrukce a předá je ostatním**
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav
- **Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci**
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy
- **Sestavuje prostorové objekty podle předloh**

Dítě, ten druhý a společnost - OVU DDS

- Poradí si v nové situaci
- **Začlení se do skupiny**
- Přijímá různé sociální role
- Ovlivňuje směřování společné činnosti
- **Navazuje a udržuje dětská přátelství**
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu
- **Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití**
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých
- **Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou**
- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými
- **Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu**
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Dítě a svět - OVU DAS

- **Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci**
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí
- **Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích**
- Rozpozná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy
- Respektuje různé formy života
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání

Základní integrovaný blok č.2 – KROK ZA KROKEM PŘÍRODOU

Charakteristika

Integrovaný blok **Krok za krokem přírodou** je zaměřen na poznávání proměn přírody v jednotlivých ročních obdobích a změn v přírodě – počasí, práce na polích a v zahradách, poznávání života na farmě, objevování života nejen na louce, ale i v lese a u vody. Děti získávají nové poznatky především prostřednictvím přímého prožitku, experimentů a pokusů, smyslového vnímání a vlastního pozorování, čímž se rozvíjí jejich zvědavost, pozornost a schopnost bádání a vnímání přírodních jevů v souvislostech.

Hlavní cíl

Hlavním cílem bloku je podporovat u dětí vnímání krásy, bohatství a křehkosti přírody, rozvíjet jejich schopnost ji pozorovat, zkoumat a chránit, rozvíjet odpovědný přístup a úctu k živé i neživé přírodě, k planetě Zemi.

Záměr

- Posilovat přirozenou zvědavost
- Vést ke kladnému vztahu k přírodě, k jejím zákonitostem a vytvářet elementární povědomí o přírodním prostředí, o světě rostlin a živočichů
- Vnímat změny v jednotlivých ročních obdobích, seznámit se s přírodními živly, počasím a jejich vlivem na život lidí, rostlin a zvířat
- Vytvářet představu o možnostech aktivní ochrany životního prostředí

Témata k výběru:

- Proměny přírody
- Přírodní živly, počasí
- Ptačí svět
- Zvířátka na farmě
- Život na louce, v lese, v půdě a u vody
- Zvířátka ze Zoo

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

- Naše planeta Země

KROK ZA KROKEM PŘÍRODOU - tímto IB podporujeme OVU ve vzdělávacích oblastech

Dítě a jeho tělo - OUV DJT

- **Rozlišuje pomocí všech smyslů**
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost
- **Zvládá základní pohybové dovednosti**
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka
- Zvládá sebeobsluhu
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel
- Zvládá základy grafomotoriku
- **Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami**
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem
- **Překonává fyzické překážky**
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí
- **Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky**

Dítě a jeho psychika - OVU DJP

- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění
- **Vyrovná se s neúspěchem**
- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- **Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi**
- **Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají**
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů
- **Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře**
- **Ověří správnost řešení**
- **Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím DT**
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie
- **Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno**
- **Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat**
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči
- Sluchově rozlišuje různé zvuky
- Vypráví jednoduchý děj
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj
- **Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními**
- **Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času**

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

- **Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění**
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů
- **Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy**

Dítě, ten druhý a společnost - OVU DDS

- **Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých**
- **Poradí si v nové situaci**
- Ovlivňuje směřování společné činnosti
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití
- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije
- **Spolupodílí se na udržování regionálních tradic**
- **Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností**
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech
- **Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami**
- **Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin**
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech

Dítě a svět

OVU DAS

- **Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy**
- **Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody**
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi
- **Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi**
- **Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim**
- **Udržuje pořádek v blízkém prostředí**
- **Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí**
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit
- **Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy**
- **Respektuje různé formy života**
- **Zná způsoby ochrany v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami**

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Základní integrovaný blok č. 3 – **SVÁTEČNÍ CHVÍLE**

Charakteristika

Integrovaný blok **Sváteční chvíle** je zaměřen na poznávání lidových a kulturních tradic, zvyků a svátků, které jsou součástí života v naší zemi i ve světě. Prohlubuje rozvíjení citových vztahů k rodině, přátelům a okolí, podporuje vytváření klidné, radostné atmosféry během svátečních chvil. Prostřednictvím her, tvořivých činností, vyprávění a prožitků se děti seznamují s významem tradičních oslav v průběhu roku, s jejich symbolikou a odlišnostmi. Součástí bloku je také poznávání hodnot, které tradice nesou – soudržnost, radost ze sdílených chvil, úcta k rodině a kulturním kořenům.

Hlavní cíl

Hlavním cílem bloku je rozvíjet u dětí povědomí o kulturních a lidových tradicích, vytvářet kladný vztah k nim a posilovat soudržnost s rodinou, školou a širší společností. Společnými aktivitami, činnostmi, hrami přispívat k navození pohodové atmosféry.

Záměr

- Prožívat hezké sváteční chvíle, poznávat význam a symboliku lidových a kulturních svátků během roku
- Prožívat radostně veselí při oslavách rodinných a společenských událostí, posilování rodinných vazeb a přátelství a vzájemného sdílení
- Podporovat kreativitu, tvořivost, fantazii a představivost

Témata k výběru

- Podzimní svátky (Vítání svatého Martina, Halloween, Dušičky)
- Zimní svátky (Svatý Mikuláš, Adventní vánoční čas a Tříkrálová koleda)
- Jarní svátky (Velikonoční čas, Čarodějnický rej)
- Slavnosti rodiny a dětí

SVÁTEČNÍ CHVÍLE - tímto IB podporujeme OVU ve vzdělávacích oblastech

Dítě a jeho tělo - OVU DJT

- Rozlišuje pomocí všech smyslů
- **Naplňuje své biologické potřeby**
- **Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou**
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka
- Zvládá základy grafomotoriky
- **Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem**
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Dítě a jeho psychika - OVU DJP

- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám
- **Navazuje a rozvíjí citové vazby**
- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře
- **Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie**
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat
- Rozpozná rým, rytmitizuje
- **Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu**
- **Rozliší český jazyk od jiných jazyků**
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu
- **Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj**
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy
- **Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů**

Dítě, ten druhý a společnost - OVU DDS

- **Ovlivňuje směřování společné činnosti**
- **Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi**
- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije
- **Spolupodílí se na udržování regionálních tradic**
- **Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou**
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností
- **Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech**

Dítě a svět - OVU DAS

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí
- **Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout**

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Základní integrovaný blok č.4 – **CESTA ZA POZNÁNÍ SVĚTA**

Charakteristika

V integrovaném bloku **Cesta za poznáním světa** budeme u dětí posilovat citový vztah k domovu, vlasti a rozvíjet povědomí o existenci ostatních kultur a národností a tím budeme prohlubovat poznatky o společenském životě a kultuře ostatních zemí. Budeme vytvářet elementární povědomí o naší planetě a vést k uvědomování si vlivu lidského jednání na životní prostředí. Integrovaný blok podporuje objevování, experimentování, hledání souvislostí a cíleně rozvíjí aktivitu, samostatnost a respekt k sobě i okolnímu světu. Děti se seznamují s oblastmi života, které je bezprostředně obklopují – s dopravou a bezpečným chováním na silnici, s rozmanitostí povolání, chápání funkce integrovaného záchranného systému a jeho úlohu v životě společnosti. Společně s dětmi budeme podporovat radost ze čtení a probouzet lásku ke knihám, jako ke zdroji zábavy a získávání nových poznatků.

Hlavní cíl

Hlavním cílem je vzbuzovat zájem dětí o okolní moderní svět a bezpečně se v něm orientovat. Rozvíjet kouzelný svět fantazie a představivosti prostřednictvím knih, pohádek a příběhů. Podporovat jejich orientaci v praktických životních situacích a vytvářet základy pro bezpečné a zodpovědné chování.

Záměr

- Získat povědomí o pravidlech chování silničního provozu
- Posilovat schopnost správné reakce na pokyn a získat odpovědnost za vlastní bezpečnost
- Podporovat zájem o knížky a psanou podobu slova, vytvářet kladný vztah k literatuře
- Rozvíjet technické myšlení, tvořivost a představivost dětí prostřednictvím her s tématem robotů
- Vzbuzovat zájem a zvědavost o poznávání světa hravou formou
- Zaujímat citlivý a vnímavý postoj k přírodnímu prostředí a rozvíjet pocit sounáležitosti s planetou Zemí, být citlivý a ohleduplný k živé i neživé přírodě

Témata k výběru:

- Svět kolem nás – svět techniky a rozvoje, povolání, záchranný systém
- Jsme kamarádi planety Země – vesmír, odpady, cesta kolem světa
- Doprava a cestování
- Svět knížek, svět fantazie

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

CESTA ZA POZNÁNÍM – tímto IB podporujeme OVU ve vzdělávacích oblastech

Dítě a jeho tělo - OVU DJT

- **Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce**
- **Zachovává správné držení těla**
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel
- Zvládá základy grafomotoriky
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou
- **Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu**
- Vyhledává příležitosti k pohybu
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem
- **Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost**
- Překonává fyzické překážky
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky
- Má osvojené základní hygienické návyky
- **Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí**

Dítě a jeho psychika - OVU DJP

- **Orientuje se v základních emocích a pocitech**
- **Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat**
- **Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění**
- **Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře in při praktických činnostech**
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře
- Ověří správnost řešení
- **Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie**
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím DT
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči
- **Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů**
- **Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty**
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově
- **Rozpozná rým, rytmitizuje**
- **Vypráví jednoduchý děj**
- Rozliší český jazyk od jiných jazyků
- **Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav**
- **Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu**

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci
- **Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností**
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- **Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary**
- **Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování**

Dítě, ten druhý a společnost- OVU DDS

- Poradí si v nové situaci
- **Přijímá různé sociální role**
- **Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu**
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou
- **Pojmenuje místo a zemi, ve které žije**
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou
- **Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými**
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých
- **Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech**
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami

Dítě a svět - OVU DAS

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody
- **Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi**
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích
- Rozpozná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- **Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit**
- **Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání**

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

6.2 Doplnující projekty a programy

DALŠÍ VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

V těchto aktivitách nabízíme dětem zajímavé a tvůrčí činnosti. Vedeme je k poznávání svých možností, k uspokojování vlastních potřeb, k rozvíjení fantazie, tvořivosti a k postupnému utváření základů budoucích vlastních zájmů. Aktivita probíhá v dopoledních hodinách a jsou součástí ŠVP.

Tvořivá keramika, angličtina, hýbáčky a zpíváčky, netradiční výtvarné tvoření, míčové a kolektivní hry – probíhají v průběhu školního roku se všemi dětmi na dané třídě a pod vedením paní učitelky.

❖ **UDRŽ SE = Místo, kde se setkává pohybová výchova s fyzioterapií.**

„Zdravý pohyb by měl být vnímán jako nedílná součást každodenního života a vzdělání dětí. Chceme u dětí probouzet lásku k pohybu, ale i lásku k sobě samotnému.“ (pedagogický sbor MŠ Čtyřlístek)

Na obou pracovištích se zaměřujeme na to, jak předcházet pohybovým vadám u dětí, jak je odhalit a jak zlepšit jemnou motoriku, soustředění či řečové funkce. S dětmi si osvojujeme správné provedení protahovacích a posilujících cviků. Cvičení s dětmi provádí certifikované pedagožky programu UDRŽ SE.

Pomocí cviků, motivovaných zvířátky, rozeznáme každý jednotlivý cvik a víme, jak správně cvik provést. Víme, že v pravidelnosti je síla, takže cvičíme každý den.

Jako pedagogové učíme děti, že pravidelný pohyb je důležitý pro jejich fyzické, psychické a emocionální zdraví. Pohyb pomáhá udržovat tělo silné, podporuje správný vývoj a má pozitivní vliv na duševní pohodu. Celý vzdělávací proces probíhá ve spolupráci s fyzioterapeuty. Soustředíme se na posílení svalů s tendencí ke zkracování, svalů s tendencí k oslabení a na syndromy spojené se svalovou dysbalancí. Dbáme na motorický vývoj dětí dle věku.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

V Pardubičkách:

❖ **Tvořivá keramika - 1 x za 14 dní dopoledne.** Práce s keramickou hlinou je pro děti nezastupitelná. Nejde jen o nový zážitek, rozvoj fantazie dětí dalším směrem, procvičování jemné motoriky rukou, ale především o uspokojení z vlastní práce, které dítě získává s každým dokončeným výrobkem.

Způsob práce s keramickou hlinou:

Vycházíme od nejjednodušších pohybů a postupujeme od výroby jednoduchých předmětů, z jednoho kusu hlíny, k výrobkům složitějším – např. postavám, kdy je třeba celek vytvořit připojováním jednotlivých částí. Jiným způsobem práce je vytahování některých částí z celku – např. jablko, děti se seznámí s metodou dutých výrobků, výrobou jednoduchých kachlů, naučí se spojovat keramickou hlinu s jinými materiály.

Co vše se děti během školního roku naučí:

Děti se nejdříve seznámí s vlastnostmi hlíny – snaží se podle své fantazie tvořit „co hlína dokáže“. Materiál je vybízí, aby uplatnily sílu a dovoluje jim řadu pohybů: ohýbají, slepují, plácají, válejí, odštipují, učí se slepovat šlikrem, zahlazovat vodou, obtiskovat. Dále se děti během školního roku naučí ošetřovat keramickou hlinu, šetřit s ní, naučí se správnému zacházení s výrobky, samozřejmě je samostatnost předškolních dětí při úklidu po práci. Také se děti seznámí s postupem při glazování a výpalu v peci, kdy je kolikrát překvapí konečná podoba jejich výrobku.

Výuka keramiky je dalším rozšířením netradiční nabídky činnosti dětí naší mateřské školy, ve které mohou nalézt uspokojení a radost z tvoření v závislosti na své individualitě.

Keramika je zařazována v průběhu celého roku, minimálně 1x za měsíc pod vedením učitelky na třídu. Účastnit se jí mohou všechny děti podle jejich zájmu.

❖ **Angličtina - 1 x za 14 dní dopoledne.** Probíhá ve třídě Motýlků. Poslechy a videa v angličtině jsou zařazována v případě potřeby v průběhu celého roku. Účastní se všechny děti, je bezplatná a vede jí učitelka.

Výuka probíhá podle metodik Moniky Skořepové. Soustřeďuje se na přirozenou výuku komunikativních dovedností dětí formou her a různorodých aktivit bez využití čtení a psaní.

Výuka angličtiny pro děti předškolního věku je hravá, přirozená a založená na činnostech, které jsou dětem blízké. V tomto věku se děti učí nejlépe prostřednictvím her, pohybu, písniček a opakování. Děti nejsou nuceny mluvit hned, ale naslouchají a postupně začínají samy reagovat. Dítě se učí všemi smysly – propojuje jazyk s emocemi, pohybem, tvořivostí. Děti potřebují slyšet slova mnohokrát, než je začnou samy používat – důležité je rutinní opakování (např. stejné písničky na začátku hodiny).

Výuka AJ souvisí s rozvojem všech oblastí a staví na již poznaném. Jen stěží lze děti učit např. počítat do 10 v angličtině, aniž by to předtím uměly ve svém rodném jazyce. Výuka podporuje sebevědomí dětí, jejich soustředění, paměť, vůli, celkový přehled a myšlení, vztahy k druhým (nezesměšňování omylů), optimismus.

Jednotlivá témata se prolínají a navazují na sebe, a tak umožňují propojení pohybových, hudebních a výtvarných aktivit. Hodiny jsou obohaceny písničkami, básněmi a říkadly

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

s pohybem, které jsou rodičům zveřejňovány prostřednictvím nástěnek nebo lepeny do pracovních notýsků dětí.

Cílem výuky angličtiny v MŠ je především:

- nenásilné a hravé seznámení dětí s jazykem (melodičnost jazyka)
- rozvoj komunikačních dovedností – jednoduchá slovní zásoba (pojmenování zvířat, barev, členové rodiny, čísla, atd)
- seznámení s jednoduchými frázemi (pozdrav, poděkování, představení)

❖ **Hýbánky a zpívánky - 1 x týdně dopoledne ve třídě Kuřátek.** Pohyb a zpěv se vzájemně propojují a jsou oblíbenou součástí vzdělávání v mateřské škole. Spojují pohyb, rytmus, hudbu, zpěv a hru, čímž přispívají k všestrannému rozvoji dítěte předškolního věku. Důležitá je hravost, jednoduchost a možnost aktivního zapojení všech dětí. Jsou motivovány tematickými celky, ročními obdobími, pohádkami nebo lidovými tradicemi.

V Nemošicích:

❖ **Míčové a kolektivní hry – 1 x za 14 dní dopoledne.** Míčové hry patří mezi důležité pohybové aktivity v mateřské škole. Přírozenou a hravou formou podporují celkový tělesný, psychický i sociální rozvoj dítěte. Děti si při hrách s míčem osvojují základní pohybové dovednosti, učí se spolupracovat, reagovat na pravidla a rozvíjejí pozitivní vztah k pohybu.

Práce s míčem rozvíjí především hrubou motoriku, koordinaci pohybů, orientaci v prostoru a koordinaci oka a ruky. Dítě se učí míč chytat, házet, kutálet, vést nebo kopat. Tyto činnosti zároveň podporují soustředění, postřeh a rychlou reakci na podněty.

Míčové hry mají také význam sociální. Děti se učí respektovat ostatní, spolupracovat ve skupině, dodržovat pravidla a zvládat radost z úspěchu i případný neúspěch. Důležitá je především radost z pohybu a aktivní zapojení všech dětí.

❖ **Netradiční výtvarné tvoření - 1 x za 14 dní dopoledne.** Tvoření v mateřské škole vychází z principů předškolní pedagogiky, které podporují aktivní učení dítěte prostřednictvím prožitku, experimentování a hry. Důraz je kladen na rozvoj tvořivosti, fantazie, samostatnosti a smyslového vnímání dítěte.

Při netradičních technikách děti pracují s neobvyklými materiály a postupy (např. přírodniny, recyklovaný materiál, tisk netradičními předměty, foukání barvy, práce pěnou, provázkem apod.). Důležitý není pouze výsledný produkt, ale především samotný proces tvoření, během kterého dítě objevuje nové možnosti vyjadřování.

❖ **Keramika**

Keramika je zařazována v průběhu celého roku, minimálně **1x za měsíc** pod vedením učitelky na třídě, je umožněna všem dětem podle jejich zájmu. Většinou před Vánoci nebo Velikonoci

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

je pro rodiče uspořádána keramická dílna, kde si s dětmi mohou vyzkoušet výboru keramického dárku.

❖ **Další nabízené nadstandartní aktivity v odpoledních hodinách:**

Tyto aktivity se mohou lišit podle zájmu rodičů a jsou vždy za spolupráce učitelky. Například výtvarné dílny, ukázkové hodiny nebo různá další setkání s přáteli a rodiči školy.

Mimoškolní aktivity nabízené rodičům naší školy:

V případě zájmu mohou rodiče využít nabídky placených kurzů: (**lyžařský výcvik** – Ski Fanatic, **In-line** – Ski Fanatic, **plavecký výcvik**, **angličtina**).

❖ **Lyžařský výcvik a In-line (Ski Fanatic)** - Rodiče mohou využít nabídky výcviku na lyžích a inline bruslích, kde společnost Ski Fanatic nabízí moderní výukové metody a individuální přístup ke každému dítěti.

Kurzy probíhají ve Ski areálu Hlinsko a na zimním stadionu Pardubice.

❖ **Plavecký výcvik** – výcvik probíhá v dětském bazénu pardubických lázní v 1. pololetí a účastní se ho děti ze třídy Motýlků (Pardubičky) a Sluníček (Nemošice). Kurz je pod záštitou Plavecké školy Pardubice.

Jeho úkolem je seznámit děti s vodou a možnostmi pohybu ve vodě, navodit u dětí základní hygienické návyky a podporovat otužování dětí. Formou her se děti naučí potápět a položit se na vodu.

Průběh plaveckého výcviku: Samotný plavecký začíná rozvíčkou na suchu a protažením těla. Poté lektor dětem nabízí hry ve vodě podle metodické řady. Výcvik provází známé básničky a říkanky motivované vodou. Ze začátku používají děti podpurné pomůcky: destičky, pásy. Poslední vyučovací hodinu budou děti oceněny tzv. Mokrým vysvědčením.

Cílem kurzu je především seznámit děti s vodou a vzbudit v nich lásku k tomuto sportu.

❖ **Angličtina** – probíhá 1x týdně odpoledne v Nemošicích. Program vede odborná lektorka.

Cílem výuky angličtiny v MŠ je především:

- nenásilné a hravé seznámení dětí s jazykem (melodičnost jazyka)
- rozvoj komunikačních dovedností – jednoduchá slovní zásoba (pojmenování zvířat, barev, členové rodiny, čísla, atd)
- seznámení s jednoduchými frázemi (pozdrav, poděkování, představení)

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

7) PLÁN AUTOEVALUACE

Zpětná vazba činnosti školy je nezbytnou součástí současné školy. Pokud škola usiluje o stálé zkvalitňování své práce cestou poučení se ze svých chyb, tak je na správné cestě stát se tzv. učící se školou.

Autoevaluaci provádí ředitel školy společně s pedagogickými a nepedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci dětí. Interní výsledky se propojují s externími kontrolami.

S výsledky jsou zaměstnanci seznamováni na pedagogických radách a zákonní zástupci na nástěnkách mateřské školy (vyhodnocení dotazníkového šetření).

Cíle autoevaluace

- Zajišťovat **systematické sledování kvality** výchovně-vzdělávacího procesu.
- Podporovat **profesní růst pedagogických pracovníků** a týmovou spolupráci.
- Vyhodnocovat **naplňování cílů ŠVP** a přizpůsobovat vzdělávací nabídku potřebám dětí.
- Vytvářet podmínky pro **rovný přístup ke vzdělávání** všech dětí.
- Rozvíjet **spolupráci s rodinou a komunitou**.
- **Identifikovat silné stránky a oblasti pro zlepšení**.

Metody autoevaluace: pozorování, opakované pozorování, hospitační činnost, analýza třídní a školní dokumentace, rozhovory, ankety, analýza vlastní práce, dotazníky, třídní schůzky s rodiči, po-hospitační rozhovory, konzultace skupinové individuální.

Kritéria autoevaluace:

- Veškerá pedagogická činnost odpovídá poslání školy.
- Pedagogové naplňují cíle daných ŠVP.
- Zaměstnanci plní všechny své úkoly dané pracovní náplní, dodržují řády MŠ.
- Z evaluační činnosti vyvozuje pedagogický pracovník závěry pro svoji práci, dbá o svůj odborný růst.

Oblasti, termíny a frekvence autoevaluace:

EVALUACE	FORMA	KDO JI PROVÁDÍ	FREKVENCE
Evaluace ŠVP	ústně	učitelky, ředitelka	dle potřeby
Evaluace IB	písemně	učitelky	po ukončení
Evaluace OVU	písemně	učitelky, ředitelka	1x týdně

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Evaluace KK	písemně	učitelky	1x týdně
Evaluace dětí	písemně	učitelky	2x ročně
	ústně	učitelky	podle potřeby
Evaluace dětských portfolií	písemně, ústně	učitelky	dle plánu diagnostických archů, dle potřeby
Evaluace rodiči	ústně	děti, učitelky	dle potřeby
Kontrola třídní dokumentace	ústně, písemně	ředitelka	dle potřeby
Evaluace školy	vizuálně	ředitelka	průběžně
Evaluace ŠVP – soulad RVP PV	písemně	ředitelka	1x ročně
Věcné podmínky školy	písemně	ředitelka	dle potřeby
Životospráva	ústně	ředitelka, učitelky	dle potřeby
Psychosociální podmínky	ústně	ředitelka	dle potřeby
Organizační podmínky	ústně	ředitelka	dle potřeby
Personální zajištění	ústně	ředitelka	dle potřeby
Spolupráce s rodiči a ostatními subjekty	ústně	ředitelka	dle potřeby

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

8. Přílohy ŠVP

Příloha č. 1 Evaluace Očekávané výsledky učení (OVU)

Příloha č. 2 Evaluace Klíčové kompetence (KK)

Příloha č. 3 Minimální preventivní program

Příloha č. 4 Projektové učení – přehled projektů tříd

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo DJT	Tělo, smysly a biologické potřeby				
	· Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.				
	· Zachovává správné držení těla.				
	· Rozlišuje pomocí všech smyslů.				
	· Naplňuje své biologické potřeby.				
	Pohyb, hrubá a jemná motorika				
	· Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.				
	· Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.				
	· Zvládá základy grafomotoriky.				
	· Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou				
	· Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.				
	· Vyhledává příležitosti k pohybu.				
	Praktický život				
	· Zvládá sebeobsluhu.				
	· Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami.				
	· Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.				
	Fyzická zdatnost				
	· Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.				
	· Překonává fyzické překážky.				
Dítě a jeho psychika DJP	Ochrana zdraví				
	· Má osvojené základní hygienické návyky.				
	· Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.				
	· Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.				
	Sebepečení, autonomie a emoce				
	· Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.				
	· Orientuje se v základních emocích a pocitech.				
	· Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.				
	· Navazuje a rozvíjí citové vazby.				
	· Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.				
	· Vyrovná se s neúspěchem.				
	Myšlenkové operace a procesy				
	· Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.				
	· Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi				
	· Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.				
	· Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.				
	· Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.				
	· Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.				
	· Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.				
	· Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů				
	· Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.				
	· Ověří správnost řešení.				
	Představivost, fantazie, tvořivost				
	· Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.				
	· Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.				

Dítě a jeho psychika DJP	Jazyk a řeč				
	· Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.				
	· Poznává a pojmenovává osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno				
	· Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.				
	· Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.				
	· Sluchově rozlišuje různé zvuky, poznává první hlásku ve slově.				
	· Rozpoznává rým, rytmičuje				
	· Vypráví jednoduchý děj				
	· Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.				
	· Formuluje instrukce a předává je ostatním.				
	· Rozlišuje český jazyk od jiných jazyků.				
	Předčtenářské dovednosti				
	· Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.				
	· Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.				
	· Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.				
	· Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.				
	· Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.				
	· Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.				
	Předmatické představy				
	· Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.				
	· Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.				
	· Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.				
	· Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.				
	· Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozlišuje rovinné a prostorové útvary.				
	· Orientuje se v prostoru a rovině, rozlišuje a pojmenovává prostorové vztahy				
	· Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.				
	· Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.				
Dítě, ten druhý a společnost DDS	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti				
	· Poradí si v nové situaci.				
	· Začlenění se do skupiny.				
	· Přijímá různé sociální role.				
	· Ovlivňuje směřování společné činnosti.				
	· Navazuje a udržuje dětská přátelství.				
	Základy etikety a morální hodnoty				
	· Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.				
	· Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.				
	· Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.				
	· Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.				
	· Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.				
	Svět lidí a kultury				
	· Pojmenovává místo a zemi, ve které žije.				
	· Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.				
	· Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.				
	· Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.				
	· Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.				

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Dítě, ten druhý a společnost DDS	Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování				
	· Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.				
	· Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.				
	· Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.				
	· Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin				
	· Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.				
Dítě a svět DAS	Poznávání světa a přírody				
	· Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.				
	· Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.				
	· Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.				
	· Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.				
	· Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.				
	Životní prostředí a jeho ochrana				
	· Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.				
	· Udržuje pořádek v blízkém prostředí.				
	· Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.				
	· Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.				
	· Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.				
	· Respektuje různé formy života.				
	Bezpečné chování				
	· Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.				
	· Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.				
	· Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.				
	· Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.				

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice / Národních hrdinů 8, Pardubice / www.ctyrlistek-pardubice.eu

Plnění klíčových kompetencí 2026/2027

školní rok:	třída:	týden	týden	týden	týden	týden	týden
kompetence k učení							
• Při učení využívá strategie pokusu a omylu.							
• Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.							
• Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.							
• Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.							
kompetence komunikační							
• Vyjadřuje se různými způsoby.							
• Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.							
• Klade otázky a hledá na ně odpovědi.							
• Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.							
• Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.							
kompetence k občanství a udržitelnosti							
• Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.							
• Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.							
• Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.							
• Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.							
• Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.							
• Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.							
kompetence osobnostní a sociální							
• Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.							
• Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.							
• Pojmenuje vlastní silné stránky.							
• Projevuje důvěru v sebe sama.							
• Vyjadřuje svůj názor.							
• Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.							
• Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.							
• Chová se v souladu se základními společenskými pravidly							
kompetence k podnikavosti a pracovní							
• Přichází s vlastními nápady.							
• Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.							
• Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.							
• Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.							
• Dokončí, co započalo.							
• Organizuje a realizuje svoje činnosti.							
• Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.							
• Spolupodílí se na společných rozhodnutích.							
• Oceňuje práci i úsilí druhých							
kompetence k řešení problémů							
• Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.							
• Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.							
• Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.							
• Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.							
• Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.							
• Tvořivě pracuje s informacemi.							
• Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.							
kompetence kulturní							
• Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.							
• Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.							
• Zapojuje se do tvůrčích činností.							
• Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.							
kompetence digitální							
• Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.							
• Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.							
• Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy							

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Příloha č. 3

Minimální preventivní program MŠ Čtyřlístek

Úvod

Základním cílem minimálního preventivního programu je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoj osobnosti dítěte. V rámci programu je nutné se zaměřit na zvyšování sociální kompetence dětí, na rozvoj dovedností, které vedou k odmítání všech forem sebeustrukce, projevů agresivity a porušování zákona.

Minimální preventivní program vymezuje model přijatelného a vhodného chování dětí k ostatním dětem, ukazuje cestu, jak k tomuto modelu dojít, popisuje klima mateřské školy. Dále uvádí konkrétní aktivity, jejich zařazení v průběhu roku a metody práce s dětmi. To vše za cílem poskytnout dětem potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Charakteristika MŠ

Poloha MŠ je v klidné části na okraji města ve vilové čtvrti Pardubičky. Mateřská škola i s odloučeným pracovištěm má 3 třídy s až 78 dětmi. Má rodinnou atmosféru. Odloučené pracoviště je v nedaleké obci Nemošice, kde mají heterogenní třídu dětí. V Pardubičkách jsou děti rozděleny do tříd podle věku. V 1. třídě jsou děti 3-4 roky, ve druhé třídě 5-6 let. Ke kontaktu mezi mladšími a staršími dětmi dochází ráno při příchodu do MŠ, kde jsou do 7 hodin obě třídy spojeny, dále při pobytu venku a při odpoledních aktivitách od 15:45 do 16:30. Výhodou obou zařízení je prostorná zahrada s nainstalovanými bezpečnostními hracími prvky.

Analýza současného stavu

- účast rodičů v životě školy a na společných akcích
- organizace akcí (besídek) pro rodiče
- využívání školní zahrady pro výuku
- vylepšování prostředí školy, jak jednotlivých pavilonů, tak i zahrady
- vytváření dobrého klimatu ve škole
- dodržování zdravého stravování
- spolupráce mezi zaměstnanci školy

Hlavní záměr MPP

- podporovat zdravý životní styl (zdravý pohyb, zdravá výživa, duševní pohoda)
- vést děti k rozvoji sociálních dovedností (společenské vztahy, komunikační dovednosti, citové vnímání a empatie, úcta k druhému, pozitivní vzory)
- rozvíjet osobnostní růst dítěte (zdravé sebevědomí, sebedůvěra, samostatnost)
- vytvářet příznivé sociální klima (zdravé prostředí v MŠ, pravidla)
- upevňovat spolupráci s rodinou, spolupracovat s dalšími organizacemi, složkami (zdravé partnerské vztahy ve škole, otevřené klima v MŠ, besedy, přednášky)

Cílem programu je, aby si děti osvojily znalosti, dovednosti a postoje týkající se řešení a předcházení rizikového chování a dokázaly je uplatňovat v konkrétních situacích.

Dalším z hlavních cílů ve výchovně vzdělávacím procesu je samostatnost dětí. Samostatnost v sebeobsluze, v řešení každodenních situací, v rozhodování, plánování apod.

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

K základním kompetencím v oblasti prevence patří:

- znát, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí, a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- znát pravidla společného soužití ve skupině
- hodnotit své chování i chování druhých
- mít a hájit vlastní názor
- akceptovat kompetentní autoritu
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Specifická primární prevence pokrývá následující oblasti rizikového chování:

- šikana/agrese (vztahy mezi dětmi)
- návykové látky
- nezdravý životní styl, poruchy příjmu potravin
- projevy xenofobie, intolerance
- sexuální zneužívání a týrání
- virtuální drogy: televize, počítače

Specifické cíle

- Předcházet šikaně, násilí
- Pěstovat úctu k životu
- Rozvíjet a posilovat zdravé vrstevnické vztahy
- Upevňovat obecně uznávané hodnoty
- Zajistit bezpečnost dětí při pobytu v MŠ i na akcích mimo ni

Činnostní charakteristika podpory MPP

- prožitkové učení (dítě přirozenými cestami sbírá a zpracovává zkušenost samo a spontánně)
- sociální hry a hraní rolí navozují modelové situace, nabízejí bezděčné učení s možností zařadit se mezi své vrstevníky v dětské skupině a budovat mezi nimi své postavení (učí se ohleduplnosti, společensky přijatelnému způsobu řešit konflikty a spory, spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě a dětské skupině)
- námětové hry, společné stavby, kresby (přirozené situace skutečného života, děti se učí spolu diskutovat, hledat a navrhnout řešení bez zásahu učitelky)

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

- dramatické hříčky (vyjadřování svých představ a pocitů)
- pohybové aktivity, hry a hraní (upevňování sebedůvěry, posílení pevného postoje vůči budoucím stresům, neúspěchům i pádům, odhadnout své síly, nepřeceňovat ani nepodceňovat své síly, prevence poškození zdraví, prevence proti nudě)
- společné vytváření a dodržování pravidel (hledání, vysvětlování, poučení, příkladem, pomocí obrázků i nahodilých situací, bezpečné prostředí ve třídě)

Program přispěje:

- k tomu, aby se dítě naučilo vážit si sebe samého
- k pochopení zásad slušného chování u dětí
- k osvojení umění ovládat se
- ke schopnosti dítěte zařadit se a obstát v kolektivu
- k tomu, aby dítě dokázalo čelit tlaku vrstevníků
- k lepší komunikaci mezi učiteli a rodiči

Prevence patologických jevů

Prevenčí patologických jevů je podpora dítěte k vytvoření zdravého sebevědomí, se schopností bránit se projevům násilí, které bude umět komunikovat s ostatními, dokáže pomoci druhému, bude mít rozvinutu emoční inteligenci a empatii k druhým.

Jednou z forem naší podpory je komunitní kruh, kde kritické situace společně rozebíráme, vysvětlujeme, hledáme správná řešení, snažíme se hodnotit sebe i druhé, společně vytváříme pravidla. Naučíme se používat slůvko „ne“.

Vytváření pravidel

V naší MŠ máme vytvořena pravidla chování dětí, která samozřejmě vycházejí ze školního řádu. Vysvětlujeme dětem následující pravidla:

- spory mezi sebou neřešíme násilně, ale slovem a přátelskou dohodou
- nebereme si nic, co nám nepatří (víme, že brát cizí věci je nesprávné)
- pokud sami na něco nestačíme, požádáme o pomoc nejprve kamaráda případně dospělou osobu, abychom se naučili samostatnosti a vzájemné pomoci
- neběháme ve třídě ani v ostatních prostorách školy, abychom neublížili sobě ani ostatním dětem
- nekřičíme ve třídě ani v ostatních prostorách školy, abychom se nerušili vzájemně při hře a jiných aktivitách
- vážíme si toho, co druhý vytvořil, a proto neničíme úmyslně ostatním dětem jejich věci a nerušíme jejich aktivity
- učíme se vyhrávat i prohrávat (nepovyšujeme se a neponižujeme se)
- nechováme se hrubě vůči ostatním
- uklízíme si po sobě hračky a své věci (nechceme mít ve škole nepořádek, víme, co kam patří)

Rozvíjet tyto dovednosti:

- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (jako organizátor, pozorovatel, spoluhráč)
- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování)
- přijímat drobný neúspěch, být schopné se z něčeho poučit

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se
- projevovat se citlivě k živým bytostem
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat svým schopnostem
- naučit se rozlišovat dobré a špatné
- dokázat vytvářet přátelské vztahy

Spolupráce a aktivity pro rodiče

Třídní schůzky, konzultace, individuální rozhovory s učitelkami a ředitelkou MŠ. Informace pro rodiče jsou také volně dostupné na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd. Pro rodiče jsou realizované přednášky s klinickým logopedem, s dětským lékařem a s dětským psychologem. Rodiče mají možnost ptát se těchto odborníků na otázky, které se týkají vývoje jejich dětí.

Společné aktivity dětí, rodičů a zaměstnanců: besídky pro rodiče a děti, tvoření s rodiči – vánoční dílna, výlety...

MŠ nabízí fotografie z těchto akcí na svých webových stránkách k nahlédnutí, což také podněcuje rodiče k většímu zapojení do aktivit MŠ.

Obecná témata a časový harmonogram

Uvedené očekávané kompetence v oblasti prevence podpory zdraví a zdravého životního stylu budeme naplňovat v souladu s koncepčními záměry školního vzdělávacího programu průběžně během celého roku. V týdenních plánech, osobních přípravách či dílčích projektech stanovíme účinnou motivaci a metody práce, které respektují specifika jednotlivých tříd. V třídních knihách jsou průběžně vedeny záznamy o poučení o bezpečném chování dětí ve třídě, na zahradě, v silničním provozu, na výletě apod.

Ve vzdělávací práci využíváme následujících materiálů: Šimonova dobrodružství, Alenka stůně, CD a knižní publikace „O slušném chování“, Šimonovy pracovní listy, publikace „Aby se nic nestalo“, publikace „Než se dítě zeptá“

Jednou z forem, jak rozvíjet u dětí v mateřských školách návyk správné životosprávy, jsou zeleninové a ovocné talíře, ke kterým mají děti volný přístup a mohou si ovoce nebo zeleninu brát dle chuti.

S přihlédnutím k věku budeme zařazovat následující témata, která mají souvislost s ŠVP v jeho měsíčních IB:

- moji kamarádi
- pravidla slušného chování (chování k ostatním, neubližuji, domluví se)
- ovoce – zelenina, hygiena
- zdravá strava – pitný režim – volný čas
- co mám rád – co nemám rád
- empatie k živé přírodě, ochrana životního prostředí
- roční období, tradice a zvyky, slavení svátků
- bezpečnost při sportování – kázeň – pravidla
- zdraví – nemoc – léky
- ZOO, domácí zvířata
- bezpečnost, předcházení úrazům
- návštěva EKO – centra, vycházky do přírody
- moje rodina, co je slušnost – poslušnost
- tradice regionu

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

Aktivity, které mohou přispět k cílům MPP:

Pořádáme školní projekty spojené s jednotlivými ročními obdobími, např.:

Podzimní zahradní slavnosti

Jablíčkový den

Drakiáda

Příjezd sv. Martina, hledání pokladu

Vánoční dílna s rodiči

Vánoční zpívání

Velikonoční tvoření

Oslava příchodu jara

Návštěvy záchranných stanic a ekocenter

Týden dětské radosti

Návštěva dětského oddělení v nemocnici

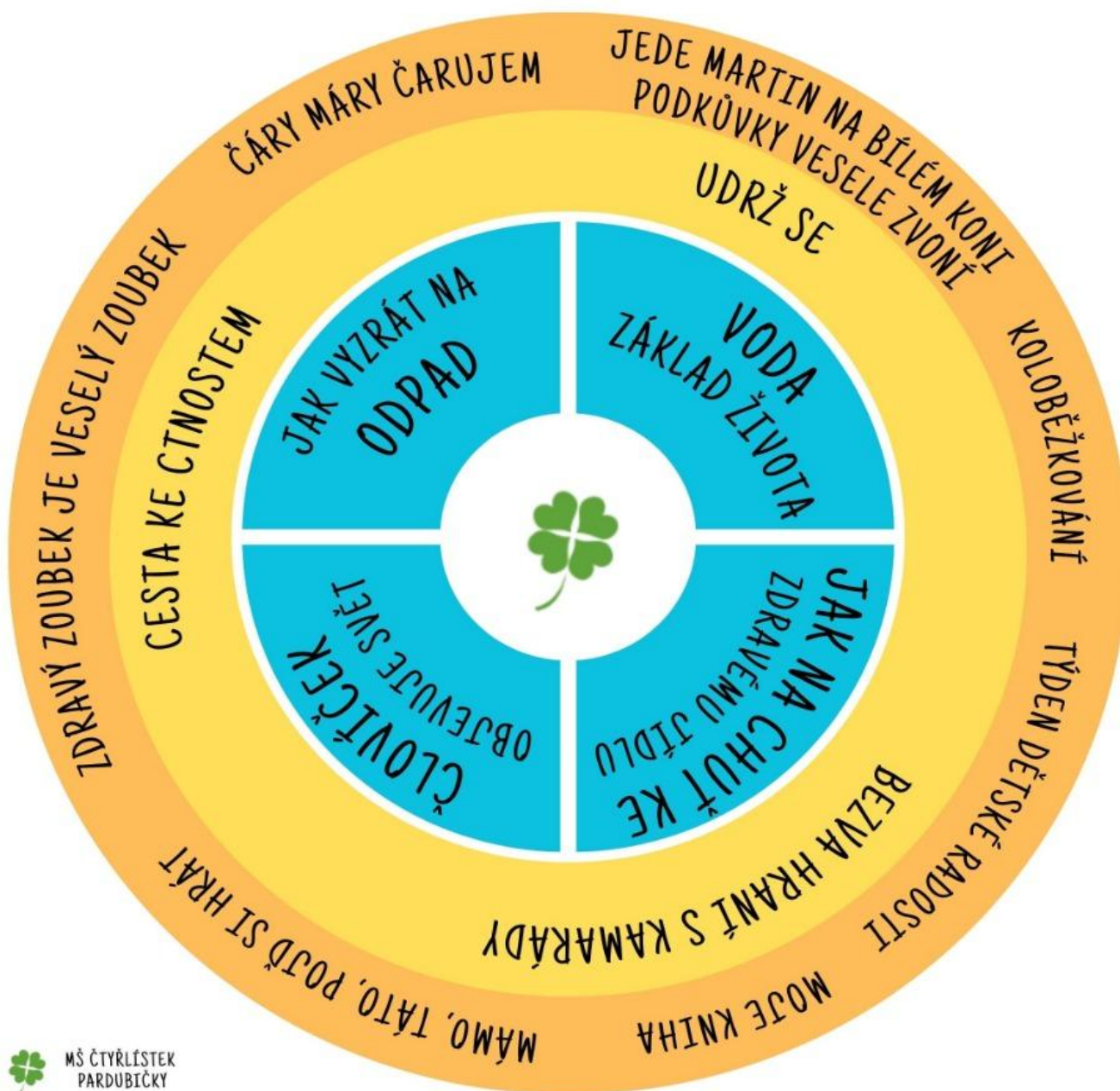
Sportovní soutěže

Výlety na památná a historická místa

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

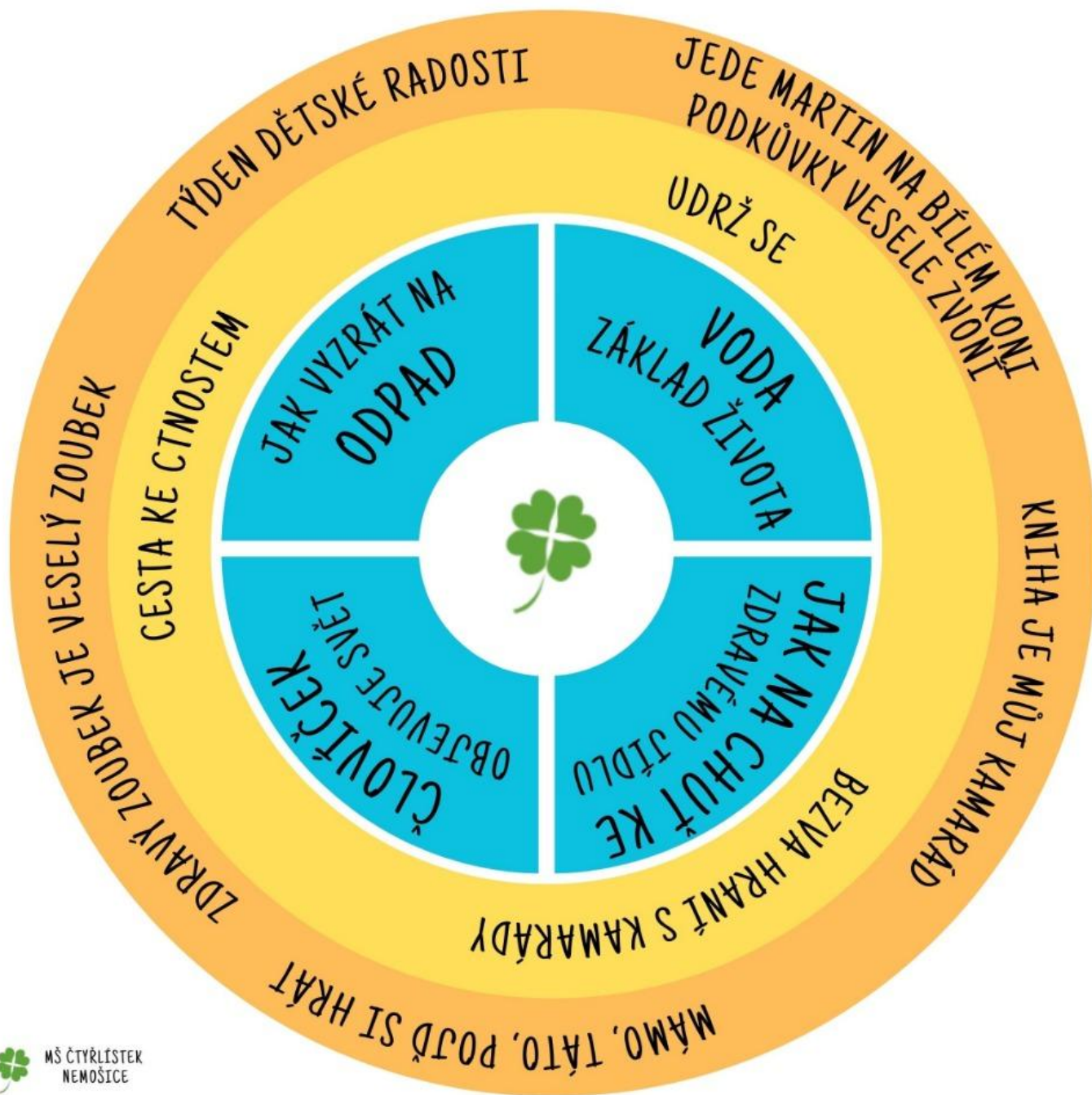
Příloha č. 4. Projektové učení – přehled projektů tříd

MŠ ČTYŘLÍSTEK
PARDUBICKY

Mateřská škola Čtyřlístek Pardubice
Národních hrdinů 8, Pardubice / 5. května 64, Nemošice

MŠ ČTYŘLÍSTEK
NEMOŠICE